Mieninfo

Nr 3 / 2010 september, oktober, november

Red: Jan Sikkema 0459-851 30 / Eivor Lindstrand 0459-851 22 / Björn Jäderås 0459-851 43
Adress: Hakefors 3 , 362 92 Tingsryd e-post: info@bjk.g.se
webbsida: www.miengruppen.se

Intresseanmälan bredband via fiber i Mienområdet

Vi behöver din **anmälan senast den 15 september** på mejl: info@bjk.g.se
eller via post:
Björn Jäderås, Hakefors 3, 362 92 Tingsryd

På sidan 3 kan du läsa mer om bredband i Mienområdet.
Blankett sist i detta nummer eller elektroniskt på www.miengruppen.se

Grönadal 5

Min fru och jag, har köbt den f.d. lanthandel Grönadal 5, og vi vil bare sige så mange tak for alle de der er kommit og sagt velkommen.
Det betyder mycket at föle sig velkommen, när man kommer som fremdling ind i et litet samfund, man ikke kender.
Vi er i fuld gang med at måle och göre ting i trägården, såsom at plantere och göre ordning. Senere näste år, skal vi göre om facaden och taget, men det tar lite längere tid forstås.
Vi er mycket glade for at være her.
Måske dette kan finde vej til hjemmesiden på nogot sät.
Vänliga hälsninger
Anni & Jakob Bonfils
Grönadal 5

Ljusstöpning – Fredag / lördag den 12-13 november.

Vi gör i ordning för ljusstöpning i **Gäddeviksås Bygdegård**: Smälter massa och riggar upp ställningar så man kan börja knyta vekar och doppa **från klockan 15 på fredagen och från klockan 10 på lördagen**. Storpack med stearin, paraffin och vekar tar vi hem.

Du bestämmer själv hur många ljus Du vill stöpa. Ljusen tar Du hem till självkostnadspris, 35 kr per kilo. En startavgift på 30 kronor per vuxen och 10 kronor per barn tillkommer. Enkelt fikas ingår. Startavgiften går till Bygdegården som ’hyra’.

Är Du intresserad bör Du ringa och reservera plats vid stöpkärlet. Vill gärna också veta hur dags Du kommer.

/ Karin och Olle Bergman

Tfn 0459 850 04 eller 0708 42 24 56.

Tack!

Traditionsenligt var det Missionsauktion i Bygdegården sista lördagen i juli. En härlig fest med många glada besökare.
Varmt TACK till alla som hjälpte oss med vår auktion genom att skänka saker, sälja och köpa lotter, baka, mm. - och sedan glatt ropa in vad Lasse Larsson auktionerade ut.
Tack vare hjälp från Er alla blev det ett fantastiskt resultat!

/ Midingsbråte Kyrkliga Syförening.

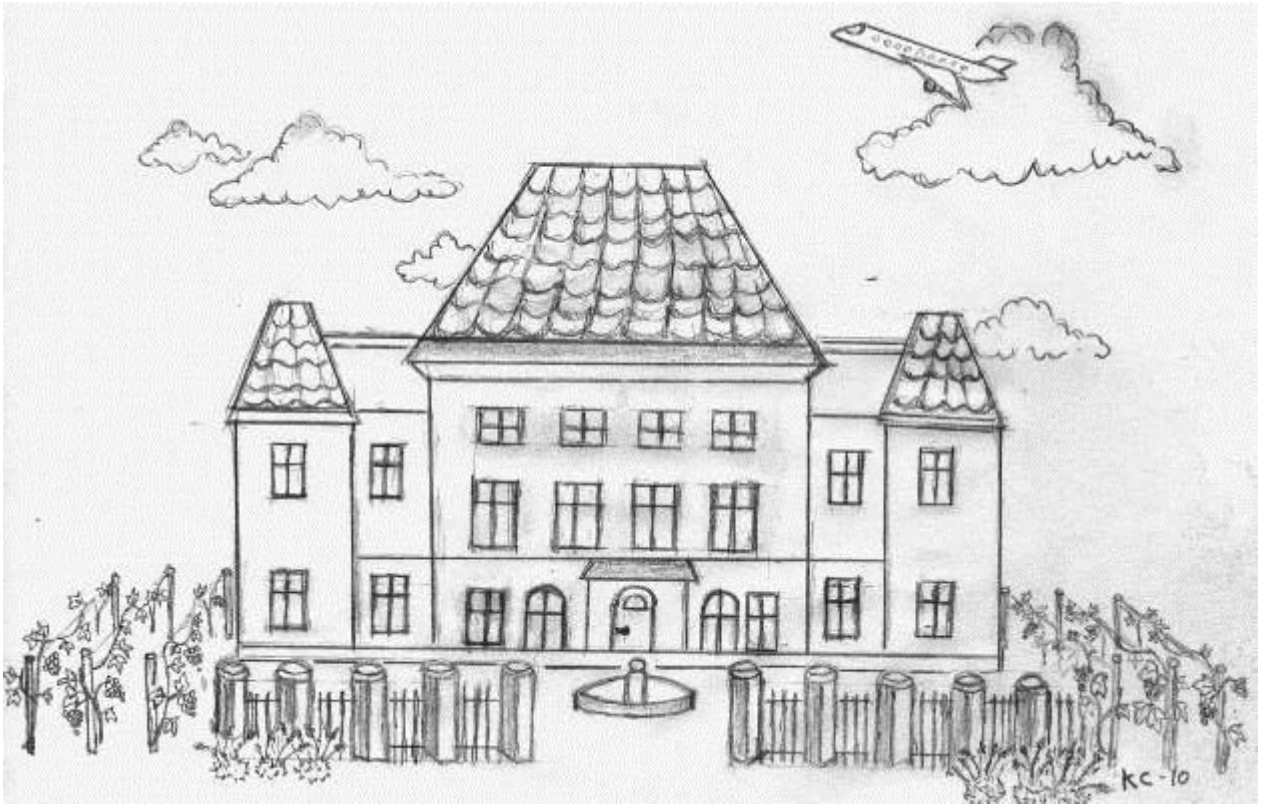

Tänk om jag vore…

Ja, tänk om jag vore mångmiljardär,
då sutte jag säkert inte här
Ett slott i Provence det skulle vara,
där finns lavendel och vinplantage
som plockas med styrka och courage

I köket finns kock och kökspersonal
som serverar i slottets stora sal
Jag äger en Rolls Roys och har en chaufför
som över hela Europa mig kör

Och en flygmaskin med pilot
Skulle jag inte heller ha något emot
När jag åker till en annan världsdel,
vore det inte så fel

Jag bjuder släkt och vänner på en enorm fest
och president Sarkozy som hedersgäst
Och Tina Turner min stora favorit
henne bjuder jag förstås också dit

Dans till Wienermusik
med en släng av romantik
Jag bjuder på slottets årgångsvin
och champagne som är fyllig och fin

Sångbegåvningen Johan Palm
får jag heller inte glömma-
honom kan jag bara berömma
Melodifestivalens topp han säkert når
bara han chansen får

Kylan tränger in i min gamla stuga
går ut i vedboden, bär in en korg med ved
så det finns lite att elda med.
Oj, oj vad det ryker in i mitt gamla kök
Dags för sotaren att göra ett besök

Ja, tänk om jag vore...

(Text och bild Karin Cederqvist)

Rapport om bredband i Mienområdet sommaren 2010

Tingsryds kommun gjorde före midsommar två utskick med bredbandsinformation (nyhetsbrev och folder) till alla hushåll i kommunen. Här beskrevs det pågående arbetet med utbyggnad av bredband via fiber. Tingsryds kommun har påbörjat byggnationen av ett stamfibernät. Stamnätets syfte är att ge kommunens invånare, näringsliv och offentlig verksamhet möjlighet till bredbandsanslutning via fiber.

För att kunna dra nytta av kommunens stamfibernät behöver vi bygga ett eget byanät som sedan kan anslutas till stamfibernätet. Runt om i länet pågår nu ett stort arbete med att planera för byggnation av fiber på landsbygden genom byanät. Byanät innebär att ett antal fastighetsägare går samman och bildar en ekonomisk förening som sedan bygger ett fibernät inom ett visst geografiskt område. Fiberföreningens bredbandsnät ägs av föreningen där de som ansluter sig blir medlemmar och delägare.

Varför fiber?

- **Telia planerar att montera ner kopparledningarna, telestationer utan ADSL kommer att försvinna först. Telestationerna i Hunnamåla, Gäddeviksås och Grönteboda är mycket små och har aldrig fått ADSL. För att kunna behålla en fast telefon är bredband via fiber den enda möjligheten!**
- Mienområdet gör samma framtidssatsning på infrastruktur som många andra byar i kommunen, länet, i Sverige och övriga Europa
- Värdet på din fastighet ökar
- Kabeln grävs ner och vid åsknedslag leder fibern inte den elektriska impulsen vidare
- Fler fritidsboende stannar längre och kanske blir permanentboende eftersom möjligheterna till distansarbete/distansstudier blir mycket bättre
- Vi får tillgång till nya, framtida Internetlösningar samtidigt som storstadsområdena

Vad ger fiber oss:

- Fast telefoni (som fungerar även när kopparnätet har monterats ned)
- IP-telefoni
- TV (med perfekt mottagning även med HD kvalitet)
- Internet (med högsta möjliga hastighet både nu och i framtiden)
- Larm och övervakning av bostad kan skötas med webbkamera
- Nya tjänster kommer att utvecklas, t ex inom fjärrsjukvård via webb-tv
- Allt detta i en enda driftsäker, nedgrävd kabel som du själv äger

Miengruppen

Miengruppen bildade en arbetsgrupp våren 2009 för att jobba med bredbandsfrågan. Vi har deltagit i många möten och försökt lära oss mer om bredbandsutbyggnaden. Miengruppen beslöt att anordna ett informationsmöte om bredband under sommaren för att ha en chans att nå en större andel fritidsboende. I Mieninfo presenteras uppdaterad bredbandsinformation som alla permanentboende får 4 ggr/år medan fritidsboende bara får sommarnumret. I början av juli gjorde vi en stor informationsinsats när vi åkte runt och delade ut inbjudan direkt i alla brevlådor i ett stort område runt Mien. **Det är viktigt att alla får en möjlighet att ta del av informationen så att var och en sen kan bestämma hur man vill göra.**

Bredbandsinformation den 14 juli i Gäddeviksås Bygdegård

Mats Bildh från Wexnet ställde upp mitt i sommaren för att vi skulle kunna ge alla Mienbor bredbandsinformation. Trots att det var en mycket varm sommareftermiddag mitt i semestern var uppslutningen bra. En hel del fritidsboende, främst danskar som inte känner till bygdegården hittade nu hit och fick möjlighet att ställa sina frågor. Conny från Urshult Södra och Gunilla från Rössmåla-Hallaslätt deltog och lämnade lägesrapporter från bredbandsfronten i deras respektive område. Mitt under föredraget, precis när Mats pratade om elektricitet gick strömmen…. Efter ca 30 minuter hade KREAB åtgärdat felet och vi kunde se en demonstration av hur lång tid det tar att skicka material med olika uppkoppling. Mycket intressant! Informationsmötet slutade med en frågestund som klargjorde en del vanliga frågor, t ex 4G, nästa generation trådlöst bredband. Mats berättade att 4G dels kräver många fler master och därmed stora investeringar vilket kräver ett stort befolkningsunderlag, ca 10 000 hushåll, för att vara lönsamt. Eftersom vi inte ens har haft ADSL är det inte troligt att nästa generation trådlöst bredband kommer till Mienområdet.

Efter informationen var det dags för vildsvinsgrillning. Ett hjärtligt tack till Jan-Roelf och Sara, Pehr och Petra som såg till att det blev vildsvinsgrillning samt alla Mienbor som hjälpte till att göra grillkvällen till en mycket trevlig föreställning. Trevliga människor, fantastiskt väder i en vacker och myggfri miljö, vad kan man mer begära!

Ett 50-tal personer deltog i aktiviteterna den 14 juni och jag hoppas att ni som var i bygdegården för första gången kände er välkomna, hade trevligt och gärna kommer tillbaka.

Grillkväll i Hunnamåla den 16 juli

Eftersom Miengruppen tycker att det är jätteviktigt att informera så många personer som möjligt om det arbete som vi nu på allvar sätter igång med, bjöd undertecknad in sig till den traditionella grillningen vid Gölen i Hunnamåla. Det var en jättetrevlig kväll och jag vill tacka alla deltagare för givande diskussioner. Om bredbandsutbyggnaden ska kunna bli verklighet behöver detta diskuteras grannar emellan och det hoppas jag att ni nu gör.

KREAB´s tomrör

Tingsryds kommun har förhandlat med KREAB om att kunna använda de tomrör som las ner samtidigt som elkabeln grävdes ner efter stormen Gudrun. Tyvärr kräver KREAB alldeles för mycket betalt vilket troligen innebär att vi själva kommer att få gräva samma sträcka, om boende i detta område vill ansluta sig till bredband.

Vad händer i andra byar i kommunen?

Mårslycke Fiber var det första byanätet som anslöts i december 2009. Bredbandsföreningar som Brändeborg-Vrångaböke Fiber, Ulfsryd Fiber och Rössmåla-Hallaslätt Fiberoptik har gjort en del samförläggningar med Eon d v s nedgrävning av elkabel och tomrör för bredband. Kvarnamåla Bredband, Strongnet och Vemboönet har sökt och beviljats medel från Tingsryds kommun och länsstyrelsen. Även Rössmåla-Hallaslätt har ansökt om medel. Vi kan alltså se fram emot många aktiviteter, och grävningsarbeten i dessa områden i höst.

En av föreningarna som gränsar till Mienområdet är Urshult Södra. Där kommer i höst en del samförläggning att göras med Eon. Urshult Södra Bredbandsförening har satt den 15 augusti som deadline för att skicka in tecknade avtal. Därefter kommer de att söka medel från kommunen och länsstyrelsen.

Om du är intresserad av hur arbetet fortskrider på andra håll i både kommunen och länet finns en intressant karta på Wexnets hemsida, www.wexnet.se. Förutom de föreningar som jag redan har beskrivit pågår arbete i Linneryd, Rävemåla, Hensmåla och Norraryd. Och fler områden kommer säkert att börja arbeta med frågan när de ser att det verkligen är möjligt att få bredband via fiber på landsbygden.

Gränsdragningar

Gränsdragningar mellan olika bredbandsföreningar är ännu inte slutgiltiga utan det är någonting som vi kommer att fortsätta diskutera med t ex Urshult Södra.

Tingsryds kommun har gett uppdrag till Wexnet att ta fram en projektering för hela kommunen. Wexnet har tagit hjälp av Peab och de första informationsmötena med bredbandsföreningarna och kommunen hölls i maj och juni. Till nästa informationstillfälle i bygdegården, den 15 september, kommer vi att ha mycket mer information om vad som kommer att hända i höst/vinter.

Kostnader

Innan vi kan be Wexnet projektera vårt område måste vi veta vilka som är intresserade av att gå med i en fiberförening. Hur långt från huvudvägen ska vi gräva? Hur många är intresserade på sträckan Gäddeviksås – Hakefors? Yttra Källehult- genomfartsvägen (mot 29:an)?, Yttra Källehult-Grönadal? Detta är bara några exempel, det finns många avgränsningar och beslut som måste tas. Samma villkor gäller för permanentboende och fritidsboende så prata med dina grannar!! **Miengruppen arbetar för att anslutningskostnaden inte ska överstiga max 25 000 kr per fastighet.**

Självklart är detta en mycket stor utgift. Sparbanken Eken finns representerad i många bredbandsområden och de deltar gärna på informationsmöten och berättar om vilka möjligheter till ”bredbandslån” som finns. Skriv gärna på intresseanmälan om du är intresserad av mer information så kan vi bjuda in till ett särskilt möte. Vi diskuterar också med andra föreningar om hur de har hjälpt till med finansieringslösningar.

När väl nätet är på plats kostar nätavgiften 180 kr/månad (Wexnet) sen tillkommer avgift för de tjänster som du väljer (telefon, Internet, tv). Många föreningar har tagit fram kostnads-beräkningar som visar att totalsumman per månad blir lägre med fiber men kostnadsposterna fördelar sig annorlunda mot idag. Vad du kan göra är att gå igenom dina räkningar och se hur mycket du betalar idag så att du kan jämföra med den prislista som finns på Wexnets hemsida. Nätet är öppet och det kommer att finnas många tjänsteleverantörer att välja mellan.

Om den blivande fiberföreningen kommer att ta ut några avgifter bestäms av medlemmarna i den nya föreningen.

Vad händer om jag vill gå med senare?

Det är den blivande fiberföreningen som bestämmer vilka villkor som kommer att gälla för de fastighetsägare som vill avvakta och inte gå med direkt. Det är också föreningen som bestämmer hur mycket de är villiga att överdimensionera nätet, d v s hur mycket de vill betala extra för att andra ska kunna ansluta sig senare. Den nya föreningen kommer att söka bidrag från Tingsryds kommun och länsstyrelsen för bredbandsutbyggnaden. Denna projektbudget kommer att baseras på hur många tecknade avtal som vi har vid ansökningstillfället. Det är bara vid ett tillfälle som det är möjligt att söka externa medel. **Detta innebär att det INTE kommer att bli billigare att ansluta sig senare utan kanske istället dubbelt så dyrt.**

Intresseanmälan – deadline den 15 september
Viktigt att få reda på om du är intresserad eller ej!

Tycker du att det är svårt att veta hur du ska göra?
Har du frågor som du vill få svar på innan du kan ta ställning?

Miengruppen har Öppet hus den 15 september kl 18.00-20.00 i Gäddeviksås Bygdegård

Välkommen att besöka oss!

Den 15 september kommer förutom Miengruppen även representanter från Urshult Södra att vara på plats för att svara på dina frågor.

Du kan skicka in din intresseanmälan genom att skicka mejl eller post till Miengruppen eller kom till bygdegården den 15 september och lämna din blankett direkt.

Miengruppens arbetsgrupp för bredband består idag av Bodil Nilsson, Björn Jäderås och Jan Roelf Sikkema. Vi vill ha många arbetskollegor! Glöm inte att tala om att du är intresserad av att vara med och jobba så att vi snabbare kan nå resultat.

Vad händer i bredbandsfrågan efter den 15 september och resten av hösten

- Beslut om att bilda en ekonomisk förening (byanät i Mienområdet)
- Alla som har skickat in intresseanmälningar bjuds in till stormöte
- Bilda en interimsstyrelse, arbeta fram stadgar
- Registrera föreningen och ansöka om organisationsnummer hos Bolagsverket
- Noggrant gå igenom vilka fastigheter som vill vara med
- Utskick till fastigheter som vi inte har fått kontakt med
- Diskutera avgränsningar mot andra bredbandsområden
- Projektera ett avgränsat område
- Hemsida för föreningen
- Arbeta fram en projektansökan till Tingsryds kommun och Länsstyrelsen

Länkar till intressanta hemsidor:
www.wexnet.se
www.wembo.net
www.kvarnamalabredband.se

Bodil Nilsson
Ordf Miengruppen
www.miengruppen.se

Gökotta vid Gäddeviken

Morgonen den 29:e maj träffades ett trevlig gäng nere vid Gäddeviken för att grilla, dricka kaffe, gå tipspromenad, mysa och framför allt berätta historier vid sjöstranden. Trots långkalsonger, vantar och mössa denna kalla vårdag så hade vi hur trevligt som helst. Alla höll med om att en ny Gökotta skulle det bli nästa år.

Bild och text Annika Carlberg-Sjöström

Och bilder från dito i Midingsbråte

En knapp månad senare 19/6 tog Ferdinand dessa bilder:

Teologie doktor Carl Wilhelm Widerström

Karin Cederqvist berättar att hennes mor var släkt med Widerström och sparade därför dessa urklipp. Denna kontroversielle man var kyrkoherde i Urshult från 1876 och han dog 1913.

När doktor Widerström fick skäll för 64:50

Otaliga historier har cirkulerat, om den färgstarke och lärde teol doktorn och kyrkoherden Carl Wilhelm Widerström i Urshult. Det var han, som ganska avogt mot kvinnor, sades ha räckt dem endast ett finger vid kyrkotagning. Han uppges ha varit synsk, att om, exempelvis, hans dräng tog hans galoscher på sig, kunde drängen få se syner från andevärlden...

Vare därmed hur som helst. Denna kraftperson, född i Skiró 1834 och död i Urshult 1913, var son till inspektoren C P Widerström och Susanna Norlin. Denne hans gamle fader, skrev för jämt 100 år sedan följande brev, som genom en tillfällighet kommit i undertecknads ägo, och vid den tid då sonen Carl Wilhelm, enligt Herdeminnet avlagt pastoralexamen nyss, nämligen 1871. (Han synes, att döma av en mängd kyrkliga handlingar från Sunnerbo, ha varit verksam där före sitt tillträde till Urshult 1876).

Brevet publiceras därför att hans utomordentligt skönskrivande fader med så fin och vänlig tröni faktiskt läxade upp sin begåvade son och gav honom en liten erinran om att man ej skall glömma fattiga föräldrar. Brevet lyder in extenso:

"Wernamo 12 febr 1872

Min älskade Wilhelm!

Förleden lördagsafton hemkommen ifrån Sillingaryd, finner jag, att du ännu icke haft godheten bevärdiga mig med någon skrifelse.

Ja, i anledning häraf torde det icke förefalla dig underligt om jag vågar fråga anledningen att rent af förgäta den gamle Gubben? Det synes, som du icke kände mig, och saken kan derfvid bero, om du så finner för godt — Af tidningen ser jag, att ansökning till Allmundsryd utgår med morgondagen. Skulle det rogat dig söka, vore det kärt få veta det, i annat fall, må det blifva derfvid... Kostnader och utgifter föranleda mig fråga dig, om du möjligen kan sända mig det enskildta lån du erhöll af mig till din Wexiöresa, nemligen: 50 kr ut i en Sedel, kläde till Byxor, 10 riksdaler, kappsäck till Moheda, 1:17..." (Här uppräknas flera ting, skulden totalt 64 riksdaler och 50 öre)

"För desse 64,50 har jag, eller rättare sagt, måste jag genast låna penningar för andra skulders betalande för min afledna Gumma. Nu hotas jag betala dessa åter. Och blott Gud vet allena, när Gummans skulder tryta... Är in och är ut, har jag försökt betala alla som haft att fordra av henne, till undvikande af den dödas nackdel. Men: Jag är gammal, och tröttnar vid sträfvandet... Bergholts har sändt en obekantdt räkning på 8 Rdl vilken han haft artigheten (sic!) transportera på annan person, för att kunna lagsöka mig. Men ehuru skulden aldrig är min, skall på ett eller annat vis, Olle motas i grinden. Dock går det inte utan kontant. (Här byter den gamle fadern ämne, berättar om en gemensam vän som fått sin dödsdom: Kräfta i magen, och "herfvid fällt stridra tårar. Men: Hvad får girigbuken med sig i grafven?") Hur är det med ditt förhållande till dina pastoratsbor? Är det godt eller ej? Får nu se, om du anser din gamle fader värd ett svar på sin skrifvelse. I annat fall, skall jag visst icke falla dig besvärlig.

Regina (dotter-syster, sedermera i prästhuset i Urshult) helsar hjerteligen, jemte mig, din alltid tillgifne fader: C Widerström".

För den fine gamle mannens skull önskar man hundra år efter brevets skrivande att avsändaren fick ett svar.

HELGA LINDBERG

Widerström och kvinnorna

Mången mer än jag drog väl på munnen, då vi i Urshults-reportaget om kyrkliga klenoder, målningar m fl ting i nämnda socknens kyrka, läste om forna kyrkoherdens, dr Widerströms ord, då han ville utbyta en kvinnomålning:

— Tag bort den! Här finns nog av fruntimmer, i alla fall.

Denna man, som enligt bestämda och klara traditionskällor endast räckte fingret, ej hela sin "helgade" hand till kyrkotagningshustrur, dessa, som skulle bli "renade" i då gängse ceremoni efter barnfödandets skändlighet inom äktenskapet, han KUNDE, han. Synd att han levde i 1800-talsdunklet, då allmogen trodde att prästen alltid var Guds närmaste hantlangare. Säkert skulle han i dag ha varit en god medlem i Kyrklig samling, de män, som tar ställning till vilket kön en person har för att få verka för Guds rike från en statskyrkas predikostol.

Personligen skulle jag med outsäglig fröjd velat ha ett samtal med honom. Jag säger detta bonungslent, men olycksbådande... Då fattiga bönder klagade över att Widerströms kor stit upp deras vårsådda säd, körde denne gudsman ut dem. Detta har barn till slika bönder i Urshult, så sent som 1960 berättat för mig.

H L

73 02 02

Vi klagar ofta över att vi blir bara nummer i denna datans tidsålder. Men inget är nytt under solen ... Visste ni, t ex, att redan doktor C W Widerström i Urshult använde nummer istället för namn. Jodå. Han hade ett fullt utbildat nummersystem vid sin konfirmationsundervisning.

C W Widerström blev kyrkoherde i Urshult 1876. Han gick ur tiden 1913. Den gången var det stora konfirmandkullar i socknen. 1879 fanns 130 läsbarn, 1895 var antalet 133. Widerström hade mycket svårt för att lära sig namn. Istället numrerade han konfirmanderna efter ett mycket förträffligt system. Det var så här:

Nummersystemet byggde på gårdarnas ordningsföljd i husförhörsböckerna. De konfirmander, som fick numren 1—50 tillhörde de gårdar, som återfanns i husförhörsboken nr 1 osv. Barnen var sedan indelade i grupper med omkring 20 i vardera. Siffersystemet fungerade så att varje grupp bildade en avdelning och hade sin bestämda plats i sockenstugan vid läsningen. När läxförhören kom ropade doktor Widerström upp ett nummer. Innehavaren fick ställa sig i mittgången och läsa upp sin läxa.

Widerström förde noggranna anteckningar om läsbarnens läxkunskaper. Om något nummer inte klarade sina uppgifter kallade doktorn vederbörande till enskilt förhör på pastorsexpeditionen. Det förhöret skedde då inför de besökande på expeditionen. Och denna tentamen var alla urshultsungdomar rädda för.

CLERK

Traditionell grillafton vid gårdsgölen i Hunnamåla.

Fredagen den 16 juli kl.17 välkomnades ett sextiotal gäster till grillfest av CW Mellgren. Gölen låg spegelblank i den ljumma sommarkvällen och mygg och knott lyste med sin frånvaro.
Christer Martinsson hade iordningställt denna fina plats**.** Stort tack, Christer!
Grillen var tänd och sköttes sedan åtskilliga år tillbaka av grillmästaren Niklas Martinsson. Tack, Niklas!
Tyvärr var dragspelaren Jan Sköld sjuk så en blomma till honom förmedlade allas omtanke.
Alla gäster med anknytning till Hunnamåla skrev i gästboken. Lotterier med skänkta vinster fanns för att täcka omkostnaderna. Det grillades, pratades och trivdes i aftonsolen, mycket gemytligt!
Bodil Nilsson från Miengruppen gick runt och informerade om kommande bredbandssatsning.
Blommor överlämnades till Brith och Hasse Martinsson som även i år varit med och arrangerat denna afton.
Alla önskade att ännu en grillfest kan genomföras år 2011. Stort tack till arrangerande kommitté.

//Stina Linell

Småland i gryningen

Kronprinsessan Victoria har gift sig och har planer på att vandra i sin fars fotspår när tiden kommer. Men idag finns det inte så många kungariken kvar i Europa. Har det alltid funnits kungar och drottningar? Eller vem regerade i våra småländska land förr i tiden?

Innan det svenska riket uppstod fanns det många **småkungar och regionala hövdingar** i Småland. Dessa stärkte sina välden genom krig, plundring och handel, och det var viktigt för dem hur starka de personliga banden till de underlydande var.
Men ett välde kunde också falla samman så fort som kungen eller hövdingen dog.
Intresset för att utvidga ett område var mycket stort, så även om allt fungerade mycket bra och sammanhållningen var stor inom ett litet område valde man att förstora området.
Vid sen järnålder och tidig medeltid fanns flera **hövdingdömen och olika regionala maktcentra** hade uppkommit på olika platser i landskapet, t.ex. i Ingelstad och Inglinge hög i Värend. Här har man funnit ett ganska stort antal vapengravar. För de övre sociala skikten i samhället var vapen en del av krigaridentiteten. Man utgår från att denna överklass lät rista och resa runstenarna. Det talas om en runstensaristokrati.
Vid vikingatidens slut bestämdes områden av en gemensam lag **(lagsaga**). Dessa kunde bestå av ett eller flera små land. Som ett exempel kan nämnas att Värend, Finnveden och Njudung under 1100-talet hade en gemensam lagsaga (Tiohärads lagsaga), resten av Småland tillhörde Östgötarnas lagsaga (Östgötalagen). På detta viset fanns det ännu ingen inblandning av någon centralmakt, men snart började kungamakten att nå Småland.

I **det kristna kungariket** som under medeltiden så småningom tog över hövdingarikena hade en kung enligt deras föreställningar fått sin makt av Gud.
Det världsliga och det kyrkliga gick hand i hand med varandra.
Kyrkan tillhandahöll skrivkunniga administratörer som lade grunden till en statlig byråkrati och hur ett kristligt kungadöme skulle kunna uppstå efter ett kontinentalt mönster. Och kyrkan fick kungens stöd för att bygga kyrkor och för att skydda kristendomen emot den hedniska religionen. Det nya väldet som uppstod under 900-och 1000- talen byggde sin makt på jord, krigare och kyrkan. Nu kunde en starkare monarki växa fram.

I Wikipedia kan man läsa om hur namnet Sverige uppkom: **”Namnet Sverige** förekommer första gången i det anglosaxiska *Beowulfkvädet* (den enda bevarade handskriften är från 1000-talet) som *Swēorice*[1] och på svensk botten äldst i formerna *Swerike* (slutet av 1200-talet), *Svearike* (förra hälften av 1300-talet); på Gotland *Suiariki* (liksom i fornisländskan och fornnorskan) och *Swärike* (mitten av 1300-talet). I Kristofers landslag, 1442, heter det Swerikis Riki.

Formen *Swerike* utvecklades på 1400talet i både svenskan och danskan till *Swerighe*, *Swerghe* och slutligen *Swirghe*, varav det på 1600-talet, till exempel hos Gustav II Adolf, rätt vanliga *Swirge*. Formen *Swärike* utvecklades på likartat sätt till *Swärighe*, *Swärghe*, varav det nuvarande svenska uttalet /svärje/ ”

Kyrkan fick först sitt fäste i Götalandskapen där monarkin utvecklades tidigt. Först omfattade kungariket Västergötland, Östergötland, Uppland, Södermanland och Västmanland och senare tillkom de övriga delarna av landet. I Småland visades kungamaktens närvaro först på Visingsö i Vättern där borgen Näs byggdes under 1100-talet, troligen av den östgötske hövdingen **Sverker**. Sverker blev 1130 hyllad som Sveriges konung och gifte sig 1132 med **Ulfhild** som tidigare hade varit gift två gånger, bl.a. med den danske konungen Nils. Hon övertygade hövdingen om att han skulle få bättre chanser att bli accepterad i Västergötland om han tog henne till maka. Ulfhild var känd för sin fromhet och sin flit för den kristna kyrkan. Sverker och drottningen Ulfhild hjälpte också till att grunda klostren Nydala, Alvastra och Varnhem. Drottningen var god vän med ärkebiskopen i Eskil i Lund.

Under 1100- och 1200-talen byggdes försvarskyrkor vid kusten på initiativ av kungamakten och kyrkliga stormän. Detta stöttes troligen också av biskopen i Linköping. I Kalmar upprättade man en kastal (också kastell, en tornlik stenbyggnad för försvarsändamål i närheten av en kyrka, se bild).

Exempel på en kastal

Den byggdes senare ut till Kalmar slott som blev ett viktigt fäste för kungamakten.
Genom tillkomsten av slottslän kunde kungamakten knyta rikets olika delar hårdare till sig. Dessa var förvaltnings- och försörjningsområden för de kungliga hövitsmännen. Förutom i Kalmar fanns andra kungliga borgar i Jönköping, Stäkeholm utanför Västervik, Piksborg i Sunnerbo, Trollaborg i Östbo och Sundholm i Njudung.

Just perioden 1250-90 anses betydelsefull i skapandet av kungariket Sverige. **Samtidigt** uppkom **frälset** som knöts till kungamakten. Det var stormän och storbönder som var befriade från skatt och bodde på frälsegårdar. På detta sättet kunde kungen binda inflytelserika personer till sig och minskade då också konkurrensen om makten. Stockholm anlades, skatteväsendet uppkom och Mälardalen övertog rikets politiska centrum.

Men integrationen avlöpte inte alltid i lojal anda med centralmakten. Man blev angelägen att sätta bygdens egna intressen före rikets, men det får bli en annan gång kanske.

Litt.: Olle Larsson bl.a., Smålands historia, Historiska Media 2009

Boel Cederqvist

Grattis Bodil

Grattis Bodil och ett jättetack för en trevlig och smakfylld fest.
En liten tröst: Livet blir lättare efter 50.

Vännerna i bygden

Sjölanderstämman

Det blev trots vädret en stämma i år också. Vid regn skulle den ställas in och det ösregnade i Tingsryd så det blev bara en liten skara musikanter och publik som vågade sig till stugan. Lite bättre var vädret här men det började småregna så småningom även här.

John Nilsson, den fotograferande brevbäraren, var den som såg till att Axel Sjölanders stuga inte föll i glömska och förfall. Han målade, fejade och såg till att det blev nytt papp på taket.

Foto och text Björn

MIF:s 60 årsfest
Fotade av Ferdinand 3/7 2010

Händer runt Mien

September:		
Lörd sönd 4-5/9	10:00 – 18:00	Konst- och Hembygdsrundan. Kartor och info hos Christer 0459-851 05
Lörd sönd 4-5/9	10:00 - 17:00	Loppmarknad, Bygdegården i Gäddeviksås Rensa i huset! Alla saker kommer till användning Vi servera äppelkaka. Inlämning 16/8, 23/8 och 30/8 kl 18-20
Tisd 7/9	19:00	Visans Vänner. Viskväll Sjölunden i Ryd
Onsd 15/9	18:00-20:00	Öppet hus om bredband i Bygdegården
Oktober		
Lörd 2 /10		Bastubaden på lördagarna börjar igen i Bygdegården Damer kl. 14:00 –15:30 Herrar kl. 15:30– 17:00
Lörd 02/10	18:00	Visans Vänner har Ärtsoppekväll Bygdegården Gäddeviksås Ärtsoppa. Kaffe med god kaka. Trubadurer underhåller. Lotterier
Sönd. 24/10	14:00-18:00	STORA KAKKALASET i Bygdegården i Gäddeviksås. Ät och drick så mycket Du orkar för endast 50 kr.
November:		
Sönd. 7/11		Manusstopp nr 4 -10. Aktiviteter i december 2010 samt januari och februari 2011. **Glöm ej att skicka in material**. Vad som hänt och kommer att hända. Skriver du på dator: Skicka då gärna på diskett eller e-post. Du kan också be Ferdinand att fota.
Tisd. 02/11	19:00	Visans Vänner. Viskväll Sjölunden i Ryd
Lörd. 20/11	18:30	Sikfest i Bygdegården i Gäddeviksås Orkester: Svennes Boka dig redan nu hos Tord och Thea tel. nr 0459-851 46 Obs. Anmälan är bindande sista. Anmälningsdag 13/11 Max. 100 deltagare.
Fred. 12/11 Lörd. 13/11	16:00 10:00 + e.m.	Ljusstöpning i Bygdegården i Gäddeviksås Föranmäl dig Karin och Olle Bergman Tfn 0459 850 04 eller 0708 42 24 56.
December:		
Tisd 7/12	19:00	Visans Vänner har julfest i Bygdegården i Gäddeviksås. Det serveras gröt, skinksmörgås, kaffe och kaka Vi sjunger julens sånger.

Intresseanmälan

Bredband via fiber i Mienområdet

Denna intresseanmälan är inte på något sätt bindande utan till för att känna av om det finns ett intresse att dra fiber i vårt område.
Det är dock viktigt att du svarar, speciellt om du är intresserad eftersom svaren delvis kommer att påverka hur vårt område begränsas. Det kan alltså bli svårare/dyrare att komma med om man vill ansluta sig senare.
Mer info på: www.miengruppen.se där du också hittar anmälan om du vill skicka den elektroniskt via e-post info@bjk.g.se .

Namn	
Adress	
Telefon + mobil	
e-post	
Fastighetsbeteckning	
Datum	

Intresse Kryssa för

	Jag är klart intresserad om förutsättningarna är ungefär som har diskuterats
	Jag är intresserad men behöver mer information
	Jag är **inte** intresserad. Beskriv gärna på nästa sida varför du inte är intresserad

Ideellt arbete Kryssa gärna för flera

	Jag kan arbeta ideellt med grävning
	Jag kan arbeta ideellt med teknik, hantverk mm
	Jag kan arbeta ideellt med ekonomi, skatter, bokföring mm
	Jag kan arbeta ideellt med information, organisation mm
	Jag kan arbeta ideellt med förhandlingar, inköp mm
	Jag kan arbeta ideellt med administration
	Jag kan arbeta ideellt med inkomstbringande arrangemang
	Jag kan arbeta ideellt med annat tex:
	Jag kan **inte** arbeta ideellt

Info utbildning Kryssa för

	Önskar info/utbildning allmänt
	Önskar info/utbildning om tjänster
	Önskar info/utbildning om trygghetssystem
	Önskar info/utbildning i tekniken

Inköpta tjänster

Jag kan offerera följande tjänster:

vgv

Pricka in din fastighet på kartan med en stor svart punkt. ●

Har Du synpunkter förslag eller idéer (tex på inkomstbringande aktiviteter) skriv här eller på separat lapp.

Skickas till: Björn Jäderås, Hakefors 3, 362 92 Tingsryd eller via mejl till info@bjk.g.se